

Powiatowy program działań
profilaktycznych mający na celu udzielenie
specjalistycznej pomocy, zwłaszcza
w zakresie promowania i wdrażania
prawidłowych metod wychowawczych
w stosunku do dzieci w rodzinach
zagrożonych przemocą w rodzinie
opracowany na lata 2016- 2020

Pińczów 2016 r.

Pośród wielu dróg rodzina jest drogą pierwszą i z wielu względów najważniejszą. Jest drogą powszechną, pozostając za każdym razem drogą szczególną, jedyną i niepowtarzalną, tak jak niepowtarzalny jest każdy człowiek. Rodzina jest tą drogą, od której nie może on się odłączyć.

Jan Paweł II

Spis treści

1. Wstęp.....	4
2. Cele programu	5
3. Odbiorcy programu	5
4. Realizatorzy programu.....	5
5. Sposób realizacji i kierunki działań.....	6
6. Efekty realizacji programu.....	7
7. Monitoring.....	9
8. Finansowanie programu.....	9

Opracowanie: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Pińczowie, 2016 r.

1. Wstęp

Podstawą prawną opracowania Programu jest przepis art. 6 ust. 3 pkt 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U z 2005, Nr 180, poz. 1493 z późn. zm.). Odpowiedzialność w zakresie organizacji pomocy dzieciom, młodzieży, rodzinom a przede wszystkim ofiarom przemocy domowej w powiecie pińczowskim spoczywa na Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, które realizując zadania z zakresu pomocy społecznej między innymi oferuje pomoc ofiarom przemocy w zróżnicowanym zakresie, począwszy od pomocy doradczej i informacyjnej, po pomoc socjalną, prawną i psychologiczną. Zakres i forma udzielanej pomocy skupiają się przede wszystkim na zapewnieniu bezpieczeństwa osobom dotkniętym przemocą w rodzinie. Aby nie doprowadzać do konieczności podejmowania interwencji w sytuacjach wystąpienia przemocy w rodzinie i aby niwelować tego skutki, należy zintensyfikować podejmowanie działań o charakterze profilaktycznym. Z powyższego wynika potrzeba skonstruowania i wdrożenia w życie programu profilaktycznego, który będzie miał na celu udzielenie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrożenia prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą. W związku z tym został opracowany cel główny i cele szczegółowe oraz działania podejmowane na terenie powiatu pińczowskiego, które w efekcie powinny przyczynić się do zmniejszenia skali zjawiska przemocy w rodzinie, wdrożenie prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą. Największy efekt z podejmowanych działań widoczny będzie w sytuacji współpracy pomiędzy instytucjami, służbami społecznymi i podmiotami zaangażowanymi w realizację zadań dotyczących przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

2. Cele programu

Głównym celem programu jest zmniejszenie skali przemocy w rodzinie w powiecie pińczowskim poprzez podejmowanie działań profilaktycznych w rodzinach z tzw. grupy ryzyka. Ważne jest podejmowanie kompleksowych działań mających na celu udzielenie specjalistycznej pomocy ofiarom, jak również promowanie i wdrażanie prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą domową.

Cele szczegółowe dzielimy następująco:

- 1) Zwiększenie świadomości społecznej dotyczącej zagrożeń płynących z przemocy w rodzinie.
- 2) Udzielanie wsparcia i pomocy rodzinie, w tym będącej w sytuacji przemocy domowej.
- 3) Pomoc rodzinom dysfunkcyjnym, z problemami opiekuńczo – wychowawczymi i zagrożonych przemocą.
- 4) Zapobieganie powielaniu złych wzorców rodzinnych i środowiskowych.
- 5) Propagowanie prawidłowych metod wychowawczych i postaw rodzicielskich.
- 6) Zapewnienie usług poradniczych, wspierających i edukacyjnych dla wszystkich rodzin.

3. Odbiorcy programu

- 1) Rodziny dotknięte przemocą: ofiary przemocy, sprawcy przemocy.
- 2) Rodziny niewydolne wychowawczo, niezaradne życiowo.
- 3) Dzieci i młodzież zagrożona niedostosowaniem społecznym.
- 4) Osoby znajdujące się w trudnej sytuacji życiowej i niedostosowane społecznie.
- 5) Przedstawiciele władz lokalnych, instytucji i służb pracujących na rzecz dzieci i rodzin.

4. Realizatorzy programu

- 1) Starostwo Powiatowe w Pińczowie.
- 2) Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Pińczowie.
- 3) Ośrodki Pomocy Społecznej z terenu powiatu pińczowskiego.
- 4) Specjalista Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Pińczowie (psycholog).
- 5) Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Pińczowie.
- 6) Sąd Rejonowy w Pińczowie.

7) Policja

5. Sposób realizacji i kierunki działań

1) Zwiększenie świadomości społecznej dotyczącej zagrożeń płynących w rodzinie.

Działania:

- prowadzenie działań profilaktyczno – edukacyjnych skierowanych do mieszkańców powiatu pińczowskiego w zakresie zjawiska przemocy w rodzinie,
- poszerzanie wiedzy na temat skutków przemocy w rodzinie,
- prowadzenie działań o charakterze profilaktyczno – edukacyjnym skierowanych do rodziców.

2) Udzielanie wsparcia i pomocy rodzinie, w tym będącej w sytuacji przemocy domowej.

Działania:

- wspieranie rodzin, udzielanie ustawowej pomocy, w tym ze szczególnym uwzględnieniem pracy socjalnej,
- rozwijanie systemu wsparcia dla rodzin w kryzysie,
- wspieranie rodzin we wzmacnianiu i odzyskaniu zdolności do prawidłowego funkcjonowania poprzez: pracę socjalną, poradnictwo rodzinne, poradnictwo prawne, poradnictwo psychologiczne oraz pedagogiczne.

3) Pomoc rodzinom dysfunkcyjnym, z problemami opiekuńczo – wychowawczym i zagrożonych przemocą.

Działania:

- monitorowanie środowisk zagrożonych przemocą domową,
- skoordynowana i kompleksowa pomoc ze strony wszystkich instytucji i organizacji działających na rzecz zapobiegania przemocy w rodzinie – udział w zespołach interdyscyplinarnych i grupach roboczych,
- zapewnienie poradnictwa specjalistycznego w ramach działalności Ośrodka Interwencji Kryzysowej,
- współpraca z Ośrodkami Pomocy Społecznej, Sądem Rodzinnym, Poradnią Psychologiczno – Pedagogicznymi, organizacjami pozarządowymi w zakresie pomocy rodzinom znajdującym się z trudnej sytuacji życiowej.

4) Zapobieganie powielaniu złych wzorców rodzinnych i środowiskowych.

Działania:

- rozwijanie systemu wsparcia dla rodzin ze względu na różnorodność problemów i potrzeb, zwłaszcza w zakresie prawidłowych metod wychowawczych,
- wspieranie rodziców w ich funkcjach opiekuńczo – wychowawczych,
- wspieranie w przezwyciężaniu sytuacji kryzysowej,
- umożliwienie korzystania z porad socjalnych, prawnych, psychologicznych.

5) Propagowanie prawidłowych metod wychowawczych i postaw rodzicielskich.

Działania:

- wspieranie programów profilaktycznych i edukacyjnych wspierających wychowanie dzieci i młodzieży,
- wspieranie inicjatyw służących budowaniu prawidłowych postaw rodzicielskich,
- propagowanie i inicjowanie działań przygotowujących do prawidłowego wychowywania dzieci,
- wspieranie rodzin zagrożonych dysfunkcjami (zapewnienie wsparcia dla rodziców mających problemy wychowawcze z dziećmi, zapewnienie wsparcia dla dzieci mających problemy wychowawcze i edukacyjne, pomoc w korzystaniu z dziennych form opieki – zakłady aktywizacji zawodowej, świetlice socjoterapeutyczne, środowiskowe domy samopomocy).

6) Zapewnienie usług poradniczych, wspierających i edukacyjnych dla wszystkich rodzin.

Działania:

- kierowanie członków rodzin do korzystania z innych usług lokalnych,
- rozwijanie lokalnej infrastruktury informacyjnej, edukacyjnej i terapeutycznej wspomagającej rodzinę w rozwiązywaniu problemów społecznych,
- konsolidacja podmiotów działających w społeczności lokalnej na rzecz rozwoju i prawidłowego funkcjonowania rodzin,
- budowanie sieci współpracy z podmiotami działającymi na rzecz dziecka i rodziny, zwłaszcza w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.

6. Efekty realizacji programu

1) Zwiększenie świadomości społecznej i zaangażowanie w sprawy przeciwdziałania przemocy wobec dzieci. Zjawisko przemocy wobec małych dzieci odciska swój ślad w ich

psychospołecznym funkcjonowaniu. Wagę tego doświadczenia podkreśla fakt, że jego sprawcami są najczęściej rodzice, czyli osoby naturalne predysponowane do zapewnienia dziecku poczucia bezpieczeństwa. Upowszechnianie wiedzy w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, zwłaszcza w stosunku do jej najmłodszych członków, ma na celu uświadomienie społeczeństwu potrzeby reakcji wobec krzywdzonego dziecka.

2) Kształtowanie odpowiednich postaw rodzicielskich i usprawnianie systemu wsparcia rodzin w procesie wychowania dzieci. Od chwili urodzenia dziecko poddane zostaje skomplikowanym zabiegom wychowawczym. Efekty tych oddziaływań zależą od zintegrowanego oddziaływania na dziecko różnych grup i instytucji, wśród których pierwszoplanową rolę odgrywa rodzina. To właśnie tutaj rozwijają się pierwsze wyobrażenia o własnym miejscu w życiu społecznym, tu kształtują się określone nastawienia i aspiracje. Zadaniem rodziców jest wychowanie zdrowego emocjonalnie i fizycznie dziecka. Nie wszystkie rodziny potrafią jednak tego dokonać. Istnieje wiele rodzin, które pod maską „rodziny modelowej” świadomie lub nieświadomie ranią delikatną, dopiero rozwijającą się psychikę dziecka. Dlatego tak istotne jest usprawnianie systemu wspierania rodzin w procesie wychowania dzieci i kładzenie nacisku na kształtowanie odpowiednich postaw rodzicielskich.

3) Poznanie i rozumienie świata uczuć oraz rozwijanie poczucia własnej wartości wśród dzieci i młodzieży. Krzywdzone dzieci najczęściej czują się odrzucone, bezsilne i winne czynom dorosłych. Osoby z najbliższego otoczenia, ukochane przez dzieci, od których dzieci są zależne, stają się dla nich źródłem lęku i niepewności. Szybko pojawia się zaburzenie postrzegania rzeczywistości, a zniekształcony obraz świata wnika w psychikę dziecka i zaczyna zostawiać ślady. Nieadekwatne zachowania w różnych, codziennych sytuacjach wśród dzieci doświadczających przemocy są odpowiedzią na brak właściwego odczytywania przez nich własnych uczuć, umiejętności neutralnego wzglądu w siebie, rozróżnienia dobra i zła, a w efekcie skutkują nieumiejętnością budowania zdrowych relacji z innymi osobami.

4) Podniesienie standardu usług świadczonych przez instytucje pomagające dziecku i rodzinie. W celu zwiększenia profesjonalizmu działań osób zobowiązanych i uprawnionych do pomagania dziecku i rodzinie niezbędne jest ustawiczne kształcenie kadry instytucji świadczących pomoc, poprzez udział pracowników w szkoleniach i konferencjach. Tylko dobrze wykwalifikowana kadra zapewni wysoką jakość

świadczonych usług oraz skuteczną pomoc dając odzwierciedlenie w efektach pracy z rodzinami zagrożonymi lub dotkniętymi przemocą domową.

7. Monitoring

Ocenę realizacji Programu dokona Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Pińczowie, którą przedstawi w formie sprawozdania końcowego Zarządowi Powiatu Pińczowskiego. Oceny realizacji poszczególnych działań Programu będzie dokonywana co roku w sprawozdaniu Centrum z realizacji działań składanym corocznie Zarządowi Powiatu.

8. Finansowanie programu

Program będzie realizowany w ramach środków własnych oraz możliwości pozyskania dofinansowania ze źródeł zewnętrznych w ramach dotacji celowej, środków instytucji współuczestniczących oraz z pozabudżetowych środków pozyskiwanych z różnych programów (krajowych, unijnych). Program ma charakter otwarty i może ulegać modyfikacjom w trakcie realizacji.

PRZEWODNICZĄCY
RADY POWIATU

Marek Omasta